

*Bieszczadzki Zespół Szkół Zawodowych im. Lecha Wałęsy
w Ustrzykach Dolnych*

EWALUACJA WEWNĘTRZNA

Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany

Wrzesień 2012 – Styczeń 2013

Zespół ewaluacyjny:

mgr Wioletta Machowska – *wicedyrektor, nauczyciel języka polskiego*

mgr Ewa Fitkowska – *pedagog*

mgr inż. Anna Kucharzyk – *nauczyciel biologii i wychowania do życia w rodzinie*

mgr Joanna Czaja – *nauczyciel przedmiotów zawodowych*

mgr Jolanta Sobiecka – *nauczyciel matematyki*

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Bieszczadzkim Zespole Szkół Zawodowych im. Lecha Wałęsy w Ustrzykach Dolnych w roku szkolnym 2012/2013.

W trakcie ewaluacji zebrano informacje pochodzące z wielu źródeł: od dyrektora szkoły, uczących w szkole nauczycieli oraz rodziców. Informacje zebrano przy wykorzystaniu różnych metod badawczych: ankiet, wywiadów, analizy dokumentów oraz indywidualnych przypadków, obserwacji, rozmów, dyskusji grupowej w gronie nauczycieli a także obserwacji zajęć lekcyjnych. Zastosowanie podczas przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej różnorodnych narzędzi badawczych, zróżnicowania źródeł danych oraz przeprowadzenie badań przez zespół pozwoliło na uzyskanie wyników o dużej wiarygodności.

Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który dotyczy organizacji procesów edukacyjnych.

Cele ewaluacji:

1. Pozyskanie informacji na temat wykorzystywania zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.
2. Dostarczenie uczniom informacji o postępach w nauce oraz motywowanie ich do dalszej pracy.
3. Analizowanie wyników monitorowania osiągnięć uczniów i wdrażanie wniosków z tych analiz.

Pytania kluczowe ewaluacji:

1. Czy nauczyciele posiadają i wykorzystują zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej?
2. Czy uczniowie podczas oceniania otrzymują informację o ich postępach w nauce i czy ocena motywuje ich do dalszej pracy?
3. Czy nauczyciele na bieżąco monitorują osiągnięcia edukacyjne uczniów?
4. Jak nauczyciele i uczniowie wykorzystują wnioski z monitorowania osiągnięć edukacyjnych uczniów?
5. Jakie sposoby wspierania i motywowania uczniów stosują nauczyciele?
6. Czy informacja przekazana uczniom przez nauczycieli o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania pomaga im uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia się?
7. W jaki sposób w szkole analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów i wdraża się wnioski z tych analiz?

Organizacja ewaluacji:

1. Metody:

- ankiety
- wywiady
- analizy dokumentów
- analizy indywidualnych przypadków
- obserwacje
- rozmowy indywidualne
- dyskusja grupowa w gronie nauczycieli

2. **Badana grupa:** Uczniowie klas: III Technikum Hotelarskiego, II Technikum Hotelarskiego, II Liceum Profilowanego, II a Zasadnicza Szkoła Zawodowa, IV Technikum Hotelarskiego. I Technikum Żywnienia, II Technikum Organizacji Usług Gastronomicznych, III Technikum Organizacji Usług Gastronomicznych

3. Harmonogram działań:

- Spotkanie Rady Pedagogicznej, wybór zespołu ewaluacyjnego (**październik**).
- Spotkanie zespołu ewaluacyjnego, ustalenie pytań kluczowych, przedstawienie na zebraniu Rady Pedagogicznej (**październik**).
- Spotkanie zespołu ewaluacyjnego – opracowanie ankiet adresowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców, przedstawienie na zebraniu Rady Pedagogicznej, przeprowadzenie badań (**listopad**).
- Spotkanie zespołu ewaluacyjnego – analiza ankiet, opracowanie wniosków (**grudzień**).
- Przedstawienie wstępnego raportu ewaluacyjnego, wyników podczas spotkania grupowego z nauczycielami (**styczeń**)
- Spotkanie Rady Pedagogicznej – przedstawienie wniosków przez zespół ewaluacyjny; przyjęcie przez Radę Pedagogiczną (po uwzględnieniu uwag), zaprezentowanie raportu w wersji końcowej (**luty**)

Ankieta dla nauczycieli

Zwracamy się do Państwa z prośbą o anonimowe wypełnienie poniższej ankiety. Uzyskane wyniki badań posłużą nam do podniesienia efektywności pracy szkoły.

1. Czy wybrany przez Pana/Panią program nauczania uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów? tak nie

2. Czy realizacja podstawy programowej ma wpływ na osiągnięcia edukacyjne uczniów? tak nie

3. Czy w szkole dokonuje Pan/Pani analizy osiągnięć edukacyjnych uczniów? tak nie

4. Czy zna Pan(i) wnioski z analizy wyników sprawdzianu/ egzaminów zewnętrznych z poprzedniego roku szkolnego? Prosimy o wybór jednej odpowiedzi.

- tak, otrzymałem/-am pełną informację
- tak, mam informacje w zakresie, który mnie bezpośrednio dotyczy
- tak, ale mam za mało informacji na ten temat
- nie znam

5. Jak Pan/Pani wykorzystuje je w swojej pracy?

.....
.....
.....

6. Proszę wymienić wszystkie zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, które Pan(i) stosuje?

.....
.....
.....
.....
.....

7. Jak Pan(i) ocenia warunki lokalowe - czy są one odpowiednie do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów? Prosimy o wybór jednej odpowiedzi.

- są wystarczające
- występują nieliczne braki
- występują znaczące braki
- są niewystarczające

8. Jakie wnioski nasunęły się Panu/Pani po dokonaniu analizy osiągnięć uczniów?

.....
.....
.....
.....

9. Proszę zaznaczyć trzy dziedziny, które najczęściej podlegają ocenianiu na lekcjach.

Ankieta dla rodziców

Zwracamy się do Państwa z prośbą o anonimowe wypełnienie poniższej ankiety Uzyskane wyniki badań posłużą nam do podniesienia efektywności pracy szkoły.

1. Czy wybrane przez nauczycieli programy nauczania uwzględniają możliwości rozwojowe uczniów? tak nie nie wiem

2. Czy realizacja podstawy programowej ma wpływ na osiągnięcia edukacyjne uczniów?

 tak nie

3. Czy w szkole dokonuje się analizy osiągnięć edukacyjnych uczniów?

 tak nie

4. Proszę zaznaczyć trzy dziedziny, które najczęściej podlegają ocenianiu na lekcjach.

Aktywność na lekcji	
Praca w grupie	
Wykonywanie ćwiczeń praktycznych	
Sprawdzian, test, praca klasowa	
Kartkówki z ostatniej lekcji	
Odpowiedz ustna	
Prezentacja wyniku własnej pracy	
Wykonywanie zadań w zeszycie ćwiczeń	
Zadania domowe	

5. Jak często, Państwa zdaniem, wykorzystuje się następujące formy oceniania?

b) pisemne prace klasowe:

 rzadko często najczęściej

b) kartkówki:

 rzadko często najczęściej

c) odpowiedzi ustne:

 rzadko często najczęściej

d) prace domowe:

 rzadko często najczęściej

e) aktywność na zajęciach:

 rzadko często najczęściej

Ankieta dla uczniów

Zwracamy się do Was z prośbą o anonimowe wypełnienie poniższej ankiety Uzyskane wyniki badań posłużą nam do podniesienia efektywności pracy szkoły.

1. Czy wybrane przez nauczycieli programy nauczania uwzględniają Twoje możliwości intelektualne?

tak nie nie wiem

2. Czy w szkole dokonuje się analizy Twoich osiągnięć edukacyjnych? tak nie

3. Zaznacz odpowiedzi.

Lp.	Zagadnienie	Tak	Nie
1.	Czy znasz szkolny system oceniania/		
2.	Czy uczący Cię nauczyciel określił wymagania na poszczególne stopie ze swojego przedmiotu?		
3.	Czy nauczyciele stosują jasne kryteria oceniania, które są ci znane?		
4.	Czy wiesz za co i w jakich okolicznościach będziesz oceniany?		
5.	Czy jesteś oceniany systematycznie?		
6.	Czy oceny nauczycieli są jawne ?		
7.	Czy nauczyciele uzasadniają swoje oceny?		
8.	Czy masz szansę poprawienia uzyskanej oceny?		
9.	Czy nauczyciele informują cię, czego jeszcze nie potrafisz i w jaki sposób możesz poprawić swoje wyniki?		
10.	Czy nauczyciele informują cię o twoich mocnych i słabych stronach?		
11.	Czy twoim zdaniem ocenie podlegają wszystkie dziedziny twojej pracy?		

4. W jaki sposób i kiedy poznałeś szkolny system oceniania ?

.....

5. Czy otrzymana ocena motywuje cię do dalszej pracy ?

tak raczej nie raczej tak raczej nie nie

6. Zaznacz trzy dziedziny, które najczęściej podlegają ocenianiu na lekcjach.

Aktywność na lekcji	
Praca w grupie	
Wykonywanie ćwiczeń praktycznych	
Sprawdzian, test, praca klasowa	
Kartkówki z ostatniej lekcji	
Odpowiedz ustna	
Prezentacja wyniku własnej pracy	
Wykonywanie zadań w zeszytach ćwiczeń	
Zadania domowe	

7. Jak często, Twoim zdaniem, wykorzystuje się następujące formy oceniania?

- g) pisemne prace klasowe: rzadko często najczęściej
- b) kartkówki: rzadko często najczęściej
- c) odpowiedzi ustne: rzadko często najczęściej
- d) prace domowe: rzadko często najczęściej
- e) aktywność na zajęciach rzadko często najczęściej

8. Czy znasz wnioski wynikające z analizy osiągnięć dydaktycznych Twojej klasy?

tak nie

9. Jeżeli tak, to jakie działania, Twoim zdaniem, podejmują nauczyciele?

modyfikują własny plan zajęć edukacyjnych	tak	nie
modyfikują testy i sprawdziany	tak	nie
częściej wykorzystują metody aktywne	tak	nie
stosują indywidualizację nauczania	tak	nie
organizują dodatkowe zajęcia edukacyjne	tak	nie
inne:		

10. Jak oceniasz skuteczność podejmowanych przez nauczycieli działań? *Proszę ocenić w skali od 1 do 5.*

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

Zespół Ewaluacyjny

Omówienie wyników ankiet

Dla nauczycieli

W opinii nauczycieli wybrany przez nich program nauczania uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów, realizacja podstawy programowej ma wpływ na ich osiągnięcia edukacyjne. Wszyscy potwierdzili, że w szkole dokonuje się analizy osiągnięć edukacyjnych uczniów. Nauczycielom znane są wnioski z analizy egzaminów zewnętrznych z poprzedniego roku w całości lub w zakresie, który bezpośrednio dotyczy nauczanego przedmiotu.

Nauczyciele wskazali następujące sposoby wykorzystania wniosków z analizy egzaminów zewnętrznych:

- analiza pozwala na zauważenie najczęściej popełnianych przez uczniów błędów, które staram się na bieżąco weryfikować na zajęciach lekcyjnych i dodatkowych w ramach 19-tej godziny (*takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby*)
- na lekcjach wdrażam działania wynikające z analizy wyników egzaminów zawodowych poprzez doskonalenie tych wiadomości i umiejętności, które wypadły najslabiej (*takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby*)
- ćwiczeniu czytania tekstu ze zrozumieniem, , interpretacja danych z tabel i wykresów, zadania tekstowe, proste działania rachunkowe
- zwracam szczególną uwagę na odbiór odpowiednich form, treści i metod w pracy dydaktycznej. Celem tego działania jest podniesienie poziomu i jakości kształcenia oraz dostarczanie takich treści nauczania do potrzeb uczniów
- uzupełnianie na bieżąco błędów w wiadomościach i umiejętnościach
- więcej ćwiczeń doskonalących elementy, które wypadły najslabiej
- więcej ćwiczeń doskonalących w ramach 19-tej godziny oraz podczas konsultacji indywidualnych (*takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby*)

- analiza wyników pomogła mi w weryfikowaniu najczęściej popełnianych przez uczniów błędów (*takiej odpowiedzi udzieliły 3 osoby*)
- stosuję indywidualizację nauczania, odpowiednio dobranymi formami i treścią nauczania
- zadaję więcej zadań domowych
- analizuję braki na podstawie sprawdzianów, kartkówek, tekstów, rozwiązywania przykładowych arkuszy maturalnych. W związku z tym wprowadzam więcej ćwiczeń w zakresie tworzenia własnego tekstu, korzystania z informacji, redagowania tekstów, samokształcenia.

Najczęściej stosuje się następujące warunki i sposoby realizacji podstawy programowej:

- szkoła posiada profesjonalnie wyposażone pracownie niezbędne do realizowania podstawy programowej (*takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby*)
- zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi w formie zajęć praktycznych, ponadto stosowane są metody angażujące wszystkich uczniów do potrzeb wiadomości i umiejętności w danym zawodzie
- na zajęciach lekcyjnych stosuje się metody aktywizujące. Młodzież pracuje w grupach, wykonuje ćwiczenia praktyczne zgodnie z tematem
- filmy dydaktyczne (*takiej odpowiedzi udzieliły 3 osoby*)
- metody aktywizujące, zwiększanie motywacji, indywidualizacja zajęć (*takiej odpowiedzi udzieliły 3 osoby*)
- e-programy (*takiej odpowiedzi udzieliły 3 osoby*)
- plansze (*takiej odpowiedzi udzieliły 4 osoby*)
- mapy (*takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby*)

- projektory
- wzory dokumentów *(takiej odpowiedzi udzieliły 3 osoby)*
- podręczniki, zeszyty ćwiczeń *(takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby)*
- pogadanki, elementy wykładu, pokazy, ćwiczenia metodami projektu, praca z całą klasą, praca w grupach, praca indywidualna
- prezentacje multimedialne *(takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby)*
- karty pracy ucznia
- uczniowie korzystają z obiektów sportowych, sprzętu dostępnego w szkole
- wykorzystuję treści z zakresu edukacji prozdrowotnej, biologii, higieny *(takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby)*
- przygotowywanie młodzieży do uprawiania rekreacji i sportu w przyszłości *(takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby)*
- stymulowanie i rozwijanie zainteresowań ucznia *(takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby)*
- wprowadzanie go w świat różnych kręgów tradycji –polskiej, europejskiej, światowej
- wyrobienie przyzwyczajeń w zakresie lektury tekstu
- pogłębianie świadomości językowej i komunikacyjnej ucznia.
- rozwijanie jego sprawności wypowiedzenia się w różnych formach
- pracownie do zajęć praktycznych
- profesjonalnie wyposażenie pracowni w sprzęt i urządzenie

Według ankietowanych warunki lokalowe są odpowiednie do realizacji podstawy programowej i przyjętych w szkole programów. Tak twierdzi 80% nauczycieli, tylko 20% zauważa nieliczne braki w warunkach lokalowych.

Według nauczycieli ocenianiu na lekcjach najczęściej podlegają następujące dziedziny:

- aktywność na lekcjach (87%)
- wykonywanie ćwiczeń praktycznych (67%)
- praca w grupie (47%)
- sprawdzian, test, praca klasowa (40%)
- odpowiedzi ustne (27%)
- kartkówki z ostatniej lekcji oraz prezentacja wyniku własnej pracy (20%)
- wykonywanie zadań w zeszycie ćwiczeń (7%)
- zadania domowe (7%)

Ze wskazanych form oceniania nauczyciele najczęściej wykorzystują:

- aktywność na lekcji (73%)
- pisemne prace klasowe (53%)
- prace domowe (43%)
- odpowiedzi ustne, kartkówki (40%)

Po dokonaniu analizy osiągnięć uczniów nauczycielom nasunęły się następujące wnioski:

- większość braków z wiadomości i umiejętności uczniów wynika z niskiej frekwencji oraz lekceważącego stosunku do obowiązków szkolnych

(takiej odpowiedzi udzieliły 3 osoby)

- brak motywacji do uczestnictwa w zajęciach
- dostosowanie formy pracy do możliwości ucznia

- motywować do większej frekwencji

-kontakt z rodzicami – częstszy niż zwykle

-współpraca z nauczycielami uczącymi innych przedmiotów

(takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby)

- motywować uczniów do uczęszczania na zajęcia, współpracować z rodzicami, dostosowywać formy i metody pracy do możliwości uczniów

(takiej odpowiedzi udzieliły 2 osoby)

- uczniowie nie pracują systematycznie, należy motywować ich do pracy, dostosowywać odpowiednie formy oceniania, ważna jest indywidualizacja działań

- indywidualizacja nauczania, kontrola frekwencji na zajęciach, rozwijanie sprawności wypowiedzenia się w różnych formach, organizowanie dodatkowych zajęć

Wszyscy zadeklarowali, że wykorzystują w swojej pracy wnioski wynikające z analizy wyników osiągnięć uczniów. W związku z tym podejmowane są różne działania:

- częstsze wykorzystywanie metod aktywizujących (93%)

- modyfikowanie własnego planu zajęć edukacyjnych, testów i sprawdzianów (87%)

- organizowanie zajęć dodatkowych (80%)

- stosowanie indywidualizacji nauczania (60%)

Skuteczność podejmowanych działań w skali od 1 do 5 nauczyciele ocenili na 4 (80%) na 5 (20%)

Dla uczniów

W oparciu o analizę ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, należy stwierdzić, że według 47% ankietowanych wybrane przez nauczycieli programy nauczania uwzględniają ich możliwości intelektualne, 24% nie zgadza się z tą opinią, a 27% uczniów nie ma w tej kwestii zdania.

W szkole dokonuje się analizy ich osiągnięć edukacyjnych, tak twierdzi 65% uczniów. Pozytywnym aspektem jest fakt, że aż 90% ankietowanych zna szkolny system oceniania, 89% uważa, że nauczyciel określił wymagania na poszczególne stopnie ze swojego przedmiotu. Dla 73% uczniów stosowane kryteria oceniania są jasne. Zdaniem 51% uczniów ocenianie jest systematyczne, 78% ankietowanych zna zasady i okoliczności oceniania. W opinii 82% uczniów oceny nauczycieli są jawne. Uzasadnianie ocen przez nauczycieli potwierdza 67% ankietowanych. Według 88% uczniów otrzymują oni szansę poprawiania uzyskanej oceny. 61% uczniów twierdzi, że nauczyciele informują o brakach i sposobach poprawienia wyników. Zdaniem 54% uczniów nauczyciele nie informują ich o słabych i mocnych stronach. Natomiast 52% uważa, że ocenie podlegają wszystkie dziedziny ich pracy.

Według uczniów ocenianiu na lekcjach najczęściej podlegają następujące dziedziny:

- sprawdzian, test, praca klasowa (76%)
- odpowiedzi ustne (52%)
- aktywność na lekcjach (48%)
- kartkówki z ostatniej lekcji (49%)
- praca w grupie (31%)
- zadania domowe (26%)
- wykonywanie ćwiczeń praktycznych (10%)
- prezentacja wyniku własnej pracy (0,07%)

- wykonywanie zadań w zeszytach ćwiczeń (0,04%)

W opinii uczniów ze wskazanych form oceniania nauczyciele najczęściej wykorzystują:

- kartkówki (90%)

- pisemne prace klasowe (82%)

- odpowiedzi ustne (66%)

- aktywność na zajęciach (65%)

- prace domowe (62%)

Na pytanie dotyczące sposobu i terminu poznania systemu oceniania odpowiedziało 90% ankietowanych. Najczęstsze odpowiedzi to:

- na lekcji wychowawczej

- na początku roku

- na początku I klasy, co roku nam przypominają

- na lekcji organizacyjnej

- na pierwszych lekcjach przedmiotowych

- na początku roku w formie ustnej

Otrzymana ocena motywuje do pracy 52% ankietowanych. Połowa z nich przyznaje,

że nie zna wniosków wynikających z analizy osiągnięć dydaktycznych klasy.

Działania podejmowane przez nauczycieli według uczniów to:

- częstsze wykorzystywanie metod aktywizujących (37%)

- modyfikowanie własnego planu zajęć edukacyjnych (46%)

- modyfikowanie testów i sprawdzianów (56%)

- organizowanie zajęć dodatkowych (49%)

- stosowanie indywidualizacji nauczania (34%)

W opinii uczniów skuteczność działań podejmowanych przez nauczycieli w skali 1-5 przedstawia się następująco:

- 1 wskazało 7%
- 2 wskazało 9%
- 3 wskazało 31%
- 4 wskazało 35 %
- 5 wskazało 18%

Dla rodziców

Zdaniem rodziców wybrane przez nauczycieli programy nauczania uwzględniają możliwości rozwojowe uczniów (80%). Bez zdania w tej kwestii pozostaje 11% , a 9% ankietowanych uważa inaczej. W opinii 96% rodziców realizacja podstawy programowej ma wpływ na osiągnięcia edukacyjne uczniów. Zdaniem 87% ankietowanych w szkole dokonuje się analizy osiągnięć edukacyjnych uczniów.

Według rodziców ocenianiu na lekcjach najczęściej podlegają następujące dziedziny:

- sprawdzian, test, praca klasowa (63%)
- aktywność na lekcjach (65%)
- odpowiedzi ustne (50%)
- kartkówki z ostatniej lekcji (41%)
- praca w grupie (35%)
- zadania domowe (28%)
- prezentacja wyniku własnej pracy (11%)
- wykonywanie ćwiczeń praktycznych (9%)
- wykonywanie zadań w zeszycie ćwiczeń (0,%)

W opinii rodziców ze wskazanych form oceniania nauczyciele najczęściej wykorzystują:

- kartkówki (90%)
- pisemne prace klasowe (87%)
- odpowiedzi ustne (59%)
- aktywność na zajęciach 66%)
- prace domowe 56%)

Rodzice twierdzą, że otrzymana ocena motywuje ich dziecko do dalszej pracy (94%).

65 % rodziców deklaruje, że zna wnioski wynikające z analizy osiągnięć dydaktycznych klasy. Ankietowani wskazali następujące działania podejmowane przez nauczycieli:

- modyfikowanie testów i sprawdzianów (65%)
- modyfikowanie własnego planu zajęć edukacyjnych (61%)
- częstsze wykorzystywanie metod aktywizujących (59%)
- organizowanie zajęć dodatkowych (54%)
- stosowanie indywidualizacji nauczania (43%)

Na pytanie dotyczące skuteczności podejmowanych przez nauczycieli działań w skali od 1 do 5 rodzice wskazali:

- 5 -28%
- 4 – 35%
- 3 -33%
- 2 -2%
- 1 – nikt nie wskazał

KOMENTARZ DOTYCZĄCY EWALUACJI

W I semestrze roku szkolnego 2012/2013 przeprowadzono 18 obserwacji zajęć. We wszystkich przypadkach stwierdzono, że nauczyciele prowadzący zajęcia realizują elementy podstawy programowej. Podczas obserwowanych zajęć stosowano różne formy i metody pracy. Dyrektor i wszyscy nauczyciele biorący udział w badaniach zgodnie twierdzą, że w szkole prowadzony jest monitoring procesów edukacyjnych. Realizacja podstawy programowej jest monitorowana przez analizę programów nauczania, analizę dokumentacji, rozmowy z nauczycielami, uczniami, obserwacje lekcji i imprez szkolnych, śledzenie losów absolwentów, prowadzenie diagnoz wstępnych, bieżących i końcowych oraz prowadzenie próbnych egzaminów maturalnych i zawodowych, a także egzaminów zewnętrznych.

Według dyrektora szkoły procesy edukacyjne planuje się przede wszystkim na podstawie wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz wniosków nauczycieli i zespołów przedmiotowych. Na planowanie tych procesów wpływają również kwalifikacje i predyspozycje nauczycieli oraz możliwości uczniów i baza, jaka dysponuje szkoła.

O prawidłowym realizowaniu procesów edukacyjnych z uwzględnieniem zalecanych warunków zgodnych z obowiązującą podstawą programową mówi w wywiadzie dyrektor szkoły. Fakt, że organizowane procesy edukacyjne sprzyjają uczeniu się, potwierdzają przeprowadzane systematycznie przez dyrektora obserwacje zajęć z poszczególnych przedmiotów, prowadzonych przez różnych nauczycieli. W opinii dyrektora szkoły wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych służą zwiększeniu efektywności nauczania, rozwijaniu umiejętności rozwiązywania zadań maturalnych i zawodowych poprzez wykorzystanie arkuszy maturalnych oraz ćwiczenia praktyczne.

Według nauczycieli biorących udział w wywiadzie grupowym w szkole realizuje się całą podstawę programową. Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych zachodzących w szkole. Współpraca ta dotyczy, np. analizy wyników egzaminów maturalnych i zawodowych w zespołach przedmiotowych, ewaluacji wszystkich planów pracy w zespołach i na posiedzeniach. Świadczą o tym zapisy w dokumentacji szkoły oraz wypowiedzi dyrektora i badanych nauczycieli. Planowanie procesów edukacyjnych dotyczy zakresu, a także formy diagnoz sprawdzających wiedzę i umiejętności uczniów.

Analizując odpowiedzi nauczycieli oraz wywiad z dyrektorem szkoły można stwierdzić, że w szkole są stwarzane warunki sprzyjające uczeniu się, nauczyciele podejmują działania służące zwiększeniu efektywności procesów uczenia się w szkole: uczniowie są zachęceni do udziału w dodatkowych zajęciach, konkursach, kursach doskonalących umiejętności zawodowe, mają możliwość udziału w wykładach, prelekcjach uczelni wyższych, w projektach, są zachęceni do nauki poprzez ukazywanie im metod i sposobów uczenia się, są ukierunkowywani zawodowo. Pracę wszystkich nauczycieli ułatwia możliwość korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnej. Dzięki dostępności rzutników i laptopów nauczyciele na zajęciach mogą wykorzystywać wszelkie pomoce dydaktyczne oferowane przez wydawnictwa, prezentacje, pokazy, filmy dydaktyczne, pomoce wizualne. Nauczyciele języków obcych oraz informatyki mają do dyspozycji nowoczesne sale do nauki tych przedmiotów, w całej szkole działa sieć Internetowa. Na terenie szkoły uczniowie odbywają praktyki zawodowe, mają możliwość zdobywania praktycznych umiejętności zawodowych poprzez zajęcia praktyczne.

Nauczyciele systematycznie analizują wyniki egzaminów maturalnych oraz zawodowych, wyniki nauczania, by formułować i wdrażać do pracy przyjęte na tej podstawie wnioski.

Wnioski wynikające z ankiet:

Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany

1. W szkole prowadzone są różnorodne działania podejmowane przez nauczycieli, pedagoga oraz doradcę zawodowego we współpracy z rodzicami i organem prowadzącym, zwiększające szanse edukacyjne uczniów poprzez indywidualizację procesu edukacji.
2. Informacje zawarte w wywiadzie z dyrektorem oraz rodzicami i nauczycielami potwierdzają, że w procesie uczenia, motywuje się uczniów, indywidualizując ich potrzeby i możliwości.
3. Zdecydowana większość nauczycieli w szkole diagnozuje możliwości swoich uczniów oraz wykorzystuje te informacje w celu dostosowania różnorodnych metod i form nauczania.
4. Działania szkoły pokrywają się częściowo z oczekiwaniami i potrzebami uczniów, którym umożliwia się udział w zajęciach pozalekcyjnych oraz projektach. Lekcje z języków obcych dopasowane są do poziomu kompetencji językowych uczniów. Powyższe formy pozwalają uczniom na zdobycie wiedzy przydatnej w dalszej edukacji lub życiu zawodowym.
5. W opinii dyrektora placówki oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu zapewnienia uczniom wszechstronnego rozwoju. Powyższe zmiany doceniają partnerzy oraz instytucje współpracujące ze szkołą.
6. Oferta edukacyjna szkoły jest spójna z podstawą programową, a jej poszczególne elementy na bieżąco monitorowane.
7. Bieszczadzki Zespół Szkół Zawodowych przygotowuje do kontynuowania nauki na studiach, jak również zdobycia uprawnień, pozwalających podjąć pracę w wybranym zawodzie.

8. W opinii rodziców i uczniów stosowane przez nauczycieli zróżnicowane metody wspierania oraz motywowania uczniów są adekwatne do potrzeb środowiska uczniowskiego, podnosząc w ten sposób kompetencje młodzieży.

9. W szkole regularnie przeprowadza się badania osiągnięć uczniów, których wyniki są wykorzystywane w ustalaniu strategii pedagogicznych i edukacyjnych z uwzględnieniem zróżnicowania potrzeb uczniów. W tym zakresie szkoła dobrze przygotowuje do egzaminu maturalnego oraz zawodowego.

10. Procesy edukacyjne organizowane są prawidłowo i przynoszą wymierne skutki w postaci osiągniętych przez uczniów satysfakcjonujących wyników w nauce, zarówno dla uczniów, rodziców jak i nauczycieli.

11. Istnieje rozbieżność w ocenie nauczycieli i uczniów na temat informowania uczniów o ich postępach oraz motywowania do dalszej pracy w zakresie oceniania.

12. Nauczyciele udzielają uczniom wskazówek dotyczących sposobów uczenia się, jednak zdaniem badanych uczniów podczas oceniania rzadko odnoszą się do poczynionych przez nich postępów w nauce.

REKOMENDACJE

1. Należy kontynuować wszystkie działania, które przyczyniają się do dobrego przygotowania uczniów do egzaminu maturalnego oraz zawodowego, a także służą rozwojowi ich osobowości i zainteresowań.
2. Zalecane jest dalsze, systematyczne prowadzenie działań mających na celu monitorowanie realizacji podstawy programowej.
3. Należy kontynuować dotychczas podejmowane działania w zakresie prowadzonej w szkole diagnozy potrzeb i oczekiwań uczniów oraz kontynuować badania osiągnięć uczniów.
4. Powinno się zintensyfikować działania na rzecz zaangażowania uczniów w doskonalenie procesów edukacyjnych. Jeżeli nawet rozbieżność w opinii nauczycieli i uczniów jest wynikiem przyjmowania odmiennych kryteriów oceny, to ważnym jest, aby nie była ona tak wyraźna. Dzięki temu zwiększy się u uczniów poczucie aktywnego uczestnictwa w procesie nauczania, a w konsekwencji wyższej motywacji do nauki.
5. Należy kontynuować pracę nad organizowaniem procesów edukacyjnych sprzyjających uczeniu się, uświadamiać uczniom celowość powyższych działań oraz zwiększać świadomość, jaką informację niesie ze sobą ocena.
7. Zaleca się nieustannie motywowanie uczniów do samodzielnej pracy, zwiększanie odpowiedzialności uczniów za efekty uczenia się.
8. Należy częściej rozmawiać z uczniami o poczynionych przez nich postępach w nauce, co powinno przyczynić się do ułatwienia młodzieży racjonalnego planowania działań związanych z uczeniem się.
9. Trzeba kontynuować wcześniej podejmowane działania, aby procesy edukacyjne w szkole były efektem wspólnym nauczycieli.
10. Należy zwrócić większą uwagę na działania zmierzające do poprawy frekwencji i współpracy z rodzicami.

11. W celu podnoszenia efektów kształcenia należy corocznie wdrażać wnioski z analizy osiągnięć edukacyjnych uczniów.

12. Należy utrzymać dobry poziom działań służących wyrównaniu szans edukacyjnych uczniów oraz kontynuować rozpoznawanie wyjściowego poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, aby właściwie ocenić ich postępy.

13. Wnioski z monitoringu należy wykorzystywać do planowania procesów edukacyjnych.

14. Należy opracować formy prezentacji osiągnięć uczniów oraz rozwijać ich umiejętności i możliwości.

15. Zaleca się kontynuowanie działań związanych z zapoznawaniem uczniów z funkcjonującym w szkole systemem oceniania oraz ofertą organizowanych zajęć dodatkowych.

16. W dalszym ciągu należy systematycznie rozpoznawać potrzeby, zainteresowania i oczekiwania uczniów, uwzględniać je w ofercie szkoły, a także dostrzegać mocne strony uczniów, stosować pochwały, utwierdzać w nich wiarę w możliwość osiągnięcia sukcesów.

17. W planowaniu lekcji zalecane jest uwzględnianie czasu na dodatkowe wyjaśnienia i sprawdzenie, czy uczeń zrozumiał wprowadzane zagadnienia. Należy zwracać uwagę na różnicowanie prac domowych i sprawdzianów pod względem trudności, a także kłaść nacisk na współpracę zespołową na zajęciach lekcyjnych.

18. Zarysowuje się potrzeba dalszego aktywizowania rodziców, ukazywania potrzeby ich współpracy ze szkołą oraz rozpoznawania ich oczekiwań wobec szkoły.

19. Należy kontynuować dalszą współpracę z instytucjami zewnętrznymi oraz środowiskiem lokalnym.

